

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

VASÁRNAP, 1931 SZEPTEMBER 20.
TIMISOARA-TEMESVÁR, VII. ÉVF. 212. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE D^{nr}

Esik

vagy emelkedik a buza ára, igazán nem bír már jelentőséggel a megélhetésünk lehetőségére. De nincs jelentősége a termelő gazda szempontjából sem. Nem bír fontossággal, mert látjuk, hogy az áremelkedés és esés egyszerű kis tőzsdei játék, amelynek hasznát nem látjuk, ha van, és kárát sem igen érezzük már, mert életstandardunk lehetősége olyan mélyre süllyedt, hogy ezen nem igen változtat a gyakorlatban az, vajjon a gazda buzájáért kétszázhetven, vagy kétszáz kilenccen lejt kap. A gazdasági élet, vérkeringését a nemzetközi tehetetlenség akadályozza, egész szervezetét emésztő láz győtri. Ezen nem segít az, hogy a buza tíz leiel drágább vagy olcsóbb. Akkor, amikor agrárállamban, aminő Románia, ahol a lakosság kilenccen százaléka őstermeléssel foglalkozik, a gazda annyira eladósodott, hogy már a kamatokat sem képes fizetni tartozásai után, nem tud segíteni még a gabonamonopólium sem. Valami egészen más, valami egészen új kellene. Szükséges lenne egy nagy, a nemzetközi élet feltárlási lehetőségeit ismerő és átfogó koncepció és ennek, suggeratív ereje, hogy érvei alatt összeomoljanak azok a mesterséges akadályok, melyeket a megérteni nem akarás, a vad féltékenység és vak gyűlölet emelt az országhatárok közé. Nem újra meg újra átmázolt régi, rekedt politikai jelszavak, melyeken már az iskolásgyerekek is csak nevetni tudnak, hanem a gazdasági együttműködés új jelszavai, amelyek igazsága mindenkit meggyőz és mindenkit a termelő munka igájába hajt. Egy kis áldozat azok részéről, akik ilyen áldozatot hozni még képesek azok részére, akiknek pusztulás maga után vonja az ő pusztulásukat is. Mert a végzetes hiba és a katasztrófa magva abban rejlik, hogy azt hiszik, akik ma még a gazdagság és jólét aranyos napsugaraihoz fürödnek, azokat a mások gazdasági lerongyolódása és tönkremenetele nem érinti és nem érdekli. Franciaország, mint Európa bankárja, ma hiába szór kis kölcsönmorszákat hol ide, hol oda csak azért, hogy ennek ellenében politikai előnyököt csirkarjon ki. Olyan ez, mintha pohárral akarná kimeríteni a nyomorúság nagy oceánját. Össze kell fogni Európa összes gazdasági erőinek a nagy küzdelemben, mely ezuttal nemzetek és országok léteért folyik. Mert ha továbbra is csak politikai jelszavakon fogunk nyargalászni, akkor bekövetkezik

nemsokára az az idő, hogy egész Európa csupán nagy romhalmazzal lesz, amely fölött, mint egykor Marius

Karthagó romjai fölött, a gall kakas élénkelheti saját bornírságának díszszonáns énekét. Ezért nem fontos az,

hogy vajjon a Bánságban a buza ára egyik napról a másikra tíz leiel esik-e vagy emelkedik.

Uj nyom a pokolgépes banditák után

Három németül beszélő fiatalember követte el a biatorbágyi merényletet és a hid közelében a sötétben végignézték a rettenetes pusztítást

A biatorbágyi vasuti merénylet ügyében a vizsgálat változatlan erővel tovább folyik. Nemesak a magyarországi rendőrség és csendőrség folytatja a nyomozást, hanem Európa valamennyi rendőrsége nyomoz a titokzatos banda után, amely eddig több országban hajtott végre hasonló merényleteket. Németország, Románia, Jugoszlávia és Magyarország kormányai összesen körülbelül félmillió pengő jutalmat tűztek ki a nyomra

tők számára.

Valószínűnek tartják, hogy ha az egyik merénylet tetteseit sikerül elfogni, akkor hamarosan kézrekerülnek a többi merényletek tettesei is, mert a merényleteket feltétlenül egy helyről irányították.

A budapesti rendőrség állandó összeköttetést tart fenn a berlini, bukaresti, belgrádi és bécsi rendőrségekkel.

A merényletnél felrobbant ekrazit a pozsonyi dinamitgyárból való

A nyomozás során felmerült az a gyanú, hogy a robbanásnál használt ekrazitot esetleg valamelyik bányából lopták el. A detektívek érdeklődtek az összes bányákban és megállapították, hogy egyikben sem használnak olyan robbanóanyagot, mint amilyennel a merénylők dolgoztak. Valószínű, hogy az ekrazitot Csehszlovákiából hozták át. Pozsonyban nagy dinamitgyár működik, amely különböző robbanóanyagot készít, többek között ekrazitot is. Nem lehetetlen, hogy a Biatorbágynál használt ek-

razitot onnan szerezték bűnös úton. A budapesti főkapitányság egyik detektívjét Bécsbe küldötte, ahol az érintkezésbe lép azokkal a detektívekkel, akik a nemrég Brucknál történt vasuti összeütközés ügyében nyomoznak.

Ugyanis adatok merültek föl arra vonatkozólag, hogy a brucki összeütközést kommunisták rendezték. Nincsen kizárva, hogy ezek, vagy a cinkostársaik tudnak valamit a biatorbágyi merényletről is.

Az éjszakai razzian elfogott paraszttasszony szenzációs vallomása

A rendőrség különben tegnap a merénylet ügyében újabb nyomra bukkant és ha az valóban bizonyul, úgy nem lehetetlen, hogy a gyilkos merénylők hamarosan kézrekerülnek. Csütörtökről péntekre virradó éjszaka a razzian elfogtak egy paraszttasszonyt, aki érdekes bejelentéseket tett. A paraszttasszony, aki a múlt hét elején jött Budapestre, szombaton délután megismerkedett egy fiatalemberrel, aki vendéglőbe vitte. Ott bemutatta két barátjának, akik mindketten németül beszéltek és nem tudtak egy szót sem magyarul. Együtt iddoggáltak, majd azt mondták, hogy nekik vidékre kell menniök, ahonnan azonban még éj-

szaka visszatérnek. Megkérdezték az asszonytól, nem volna-e kedve egy kis kirándulásra. Az asszony beleegyezett, mire nemsokára autóba ültek, amelyet egy negyedik barátjuk hajtott. Kimentek Biatorbágyra, azonban mielőtt a viadukthoz értek volna, leszálltak az autóról, amely visszament Budapestre.

A viadukt közelében aztán megállottak, a két német felment a hidra, ott valamit letettek, aztán visszatértek. Alig voltak együtt mind a négyen, amikor jött a gyorsvonat, rárobogott a hidra és a következő pillanatban bekövetkezett a

robbanás.

Az asszony sikoltani akart, azonban a fiatalemberek egyike rátette a kezét a szájára és rászólt:

— Ne szólj, mert különben meghalsz!

Eszrevétlenül a tömegbe vegyültek

Csendben maradtak a hid közelében mindaddig, amíg megkezdődtek a mentési munkálatok. Akkor eszrevétlenül az emberek közé keveredtek, mintha ők is megmenekült utasok lettek volna. A paraszttasszony itt a három fiatalembert elvesztette szeme elől és nem tudja, hogy azok hová lettek. A paraszttasszony itt a három fiatalembert elvesztette szeme elől és nem tudja, hogy azok hová lettek. A paraszttasszony itt a három fiatalembert elvesztette szeme elől és nem tudja, hogy azok hová lettek. Most azonban, hogy a razzian elfogták, szükségét érezte annak, hogy mindent elmondjon, amit tud.

A gaztettet külföldön eszelték ki

A rendőrség huszonnégy órai őrizetbevétel után Szakácsi Lászlót és Rézner Ferencet szabadlábra helyezte. A vizsgálat során a rendőrség arra a meggyőződésre jutott, hogy egyiknek sincsen semmi köze a merényletnek. Azt nem tagadják, hogy kommunisták, azonban azt a látszatot keltik, hogy ártatlan fantasztrák.

Beigazolódott az is, hogy Szakácsi László noteszébe az inkriminált bejegyzéseket csak hétfőn írta bele, tehát két nappal a merénylet elkövetése után és pedig valószínűleg azal a szándékkal, hogy látszal előt henegegjen.

A rendőrségen tegnap több újabb őrizetbevétel történt, azonban a lefolytatott egyének neveit egyelőre nem hozzák nyilvánosságra.

amig ki nem derült, hogy az illetők csakugyan bűnösök. Ha ártatlanságuk igazolódik be, azonnal szabadlábra helyezik őket.

Mindinkább valószínűvé válik, hogy a merényletet külföldön eszelték ki. Azt hiszik, hogy a merényletet, éppen úgy a jüteborgif és a romániai is, nemzetközi terrorcsapat követte el, amelynek székhelye Berlinben van. Valószínűnek tartják azt is, hogy a merénylet színhelyén talált levélen szereplő A fordító szövegű aláírás, ennek a terror-szervezetnek kezdőbetűje van összeállítva. A budapesti rendőrség

értesítést kapott a berlini rendőrségtől, amely jelentette, hogy már nyomában vannak a moszkvai utasításra dolgozó terror-szervezetnek.

Olyan adatok birtokába is jutottak, amelyekből arra lehet következtetni, hogy a merényletet valóban Berlinben tervezték. A merényletet ennek a terror-szervezetnek a tagjai követték el, sőt a berlini rendőrség már tudja a tettesek és einkostársaik neveit is, amelyeket azonban a további nyomozás érdekében még nem hoznak nyilvánosságra.

A nyomozás számai különben a németországi Darmstadtba is elvezettek. A darmstadti rendőrség különböző információkat kapott, amelyekből arra következtet, hogy egy Kröskiny Gerda nevű nőnek előzetesen tudomása volt a készülő merényletről és arról egyik ismerősének beszélt is. Kröskiny asszony a merénylet óta eltűnt Darmstadtból. Állítólag utóljára Eppenheimben látták. A budapesti rendőrség táviratot küldött a darmstadti rendőrségnek, amelytől részletes információt kért.

A bíróság nem számította be a vizsgálati fogságot, mert a vádlottak, a fogházigazgató által tett előterjesztés szerint, vizsgálati fogságukban vonakodtak a rau, kától és nem dolgoztak. A vádlottak a rájuk váró két évi börtön hallatára elsápadtak, egyedül Frant Traján lélekelt fel, mert a bíróság bizonyítékok hiányában felmentette. Az ítélet indokolásának legérdekesebb pontja az volt, hogy az Itt a piros, ott a piros nem szerencsejáték, mert a játék esélyeit a mindenkori bankár irányítja. Az indokolásnak ez a része elvi jelentőségű, mert azt jelenti, hogy ezek után bármelyik tettenért kártyás ellenesalás miatt megindítandó az eljárás.

Az ítélet ellen egy az ügyész, mint a vádlottak és a védők felebezést jelentettek be. A védők azután az ítélet jogerőre való emelkedéséig védenek szabadlábra helyezését kérték, azonban ezt a bíróság elutasította. Csak az a baj, hogy azóta már új sipista bandák alakultak és zavartalanul fosztogatják ismét a bányászati vonatok hiszékeny utasait.

Az alezredes leányának eltűnése körül támadt gyermekrablási ügyben kihallgatta a rendőrség a városi tanácsos feleségét is

Beszámoltunk arról a szövevényes gyermekrablási ügyről, amely Vatasanu János alezredes feljelentése alapján a temesvári rendőrséget foglalkoztatta. Mint utólag kiderült, a gyermekrablás hátterében az a harsány áll, amely Vatasanu alezredes és tőle különváltan élő felesége között a gyermekért folyik.

A házastársak közötti differencia még július hónapban támadt, amikor az alezredes felesége Csehszlovákiában élő szüleit akarta meglátogatni, de az alezredes a látogatást bizonyos okok miatt nem engedélyezte. A nézeteltérés azonban csak néhány napig tartott, mert a béke látszólag helyreállt és a házastársak közötti viszony ismét a régi lett.

Az alezredes felesége azonban nem nyugodott bele férje rendelkezésébe és néhány hét múlva váratlanul összeeszmagolt, majd férje távollétében gyermekével együtt vonatra ült és Temesvárra utazott. Itt Heim Ernő dr. városi tanácsos családjánál szállott meg, a családot még temesvári tartózkodása alatt ismerte meg.

Az alezredes felesége Frecot István dr. temesvári ügyvéd által, aki Heim tanácsos feleségének fiúvére, utlevelet akart szerezni, de a terv az alezredes tiltakozása folytán meghiúsult. Az asszony akkor a temesvári törvényszékhez változtatást nyújtott be, hogy ilyenformán férjje beleegyezés nélkül szeresse meg az utlevelet.

Terve azonban így sem sikerült, mert Vatasanu időközben a sepsiszentgyörgyi törvényszéktől, azon az alapon, hogy felesége elhagyta és gyermekét külföldre akarja szöktetni, bírói végzést kapott, mely szerint a kilenc éves kisleány

az apát illeti meg. Vatasanu azután Temesvárra utazott, megtette a kellő lépéseket és a rendőrség a bírói végzés alapján el is vette az anyától a gyermeket és hivatalosan az apának adta át. Ilyen előzmények után történt két nap előtt a gyermekrablás.

Az anya ugyanis nem tudta elviselni, hogy gyermeke tőle távol nevelkedjék és ezért Heim Ernő dr. eselédjével, Bata Rózáliával a józsefvárosi állomáson ellopatta a gyermeket apja mellől. A kisleányt Frecot dr. visszavitt a anyához, aki másnap délután a kisleánnyal együtt eltűnt és jelenleg is ismeretlen helyen tartózkodik.

Vatasanu alezredes a gyermek eltűnése után gyermekrablás miatt feljelentést tett a rendőrségen, amely megindította a vizsgálatot. Kihallgatták Bata Rózalia eselédleányt, továbbá Heim Ernő dr. fe-

leségét és Frecot István dr-t is, akik azonban nem tudták megmondani, hogy a gyermek hol van. Brudariu Adrián dr. Vatasanu alezredes ügyvédje jelentést tett az ügyről Meculescu táblai főügyésznek is és közbenjárását kérte. Ugyancsak tegnap délelőtt megjelent a táblai főügyésznél Golopentia Simon ügyvéd dr. is, aki hatásköri túllépés miatt feljelentést tett a rendőrség ellen.

Meculescu táblai főügyész erre magához rendelte az érdekelteket és meghallgatásuk után úgy intézkedett, hogy az iratok az ügyészségre kerüljenek. Egyben elrendelte a rendőrség által őrizetbe vett Bata eselédleány szabadlábra helyezését is.

A bonyolult ügyben most már az ügyészség vezeti a vizsgálatot, amelynek során újabb fejlemények várhatók.

Itt a piros, ott a piros — nem szerencsejáték, hanem közönséges csalás és ezért a vasuti sipistákat egyenként két évi szigorított börtönre ítélték

A vasuti sipisták ügyében a temesvári törvényszék tegnap délelőtt hirdette ki az ítéletet. A hamiskártyásokat, akik már tíz hete vizsgálati fogságban ültek, szoronyos fegyőrök kísérték a tárgyalóterembe, ahol akkor már az érdeklődők nagy tömege gyűlt egybe és a várható ítélet felett vitakozott. A vitát pontban tizenkét órakor a bíróság bevonulása szakította félbe. Minden szem Gabriel tanácselnököt figyelte, aki megkezdte az ítélet felolvasását.

A törvény nevében — hangzott az elnök szava — a bíróság bűnösnek találta Jung Ferenc, Pollák Géza, Gavrić Boriszláv, Guttman Bertalan és Cadariu Péter vádlottakat és csalás büntette miatt egyenként két évi nehéz börtönnel, politikai jogaiknak három évi felfüggesztésével sújtja őket, azonkívül elrendeli a károsult Obradov Paia teljes kártalanítását és egyben a perköltségek megfizetésére kötelezi a vádlottakat.

Negyven évig ugyanabban a községben volt jegyző

Ritka eset a mai világban, hogy egy jegyző évtizedeken keresztül tudjon egy és ugyanazon a helyen működést kifejteni. Ilyen ritka megbecsülésben részesült községbeli polgártársai és felsőbb fórumai részéről Kiss Antal pozsaszana-i jegyző, aki negyven éven keresztül intézte ennek az Alduna mellett fekvő községnek az ügyeit. Krassószörénymegye egyik legközpettebb jegyzője volt, aki egy emberöltőn keresztül megtarthatta ezen állását akár választás alá került, akár a változó idők folyamán kinevezés útján töltötték be. Soha a legcsakélyebb panasz ellene fel nem merült és amikor most negyven évi szolgálat után nyugdíjazták, a község apraja-nagyja sirva vett búcsút tőle, aki valóban jószívű atyja volt a község minden lakosának.

Egyházzenei műsor a székesegyházban. A vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődő nagymise keretén belül a székesegyház énekkara Griesbacher Péter B-dur miséjét adja elő teljes zenekari kísérettel. Változó részek a pünkösdi utáni tizenhetedik vasárnapra Henneberg, Griesbacher, Schiffels, Goller műveiből kerülnek előadásra.

A legnagyobbított helyiségünkben kedden kezdjük meg

Nagy őszi divatvásárunkat

ÁRAINK MINDENKIVEL SZEMBEN FELVESZIK A VERSENYT
Vásári áraink csak készpénz eladásra vonatkoznak. A szindikátus tagjainak szintén nyújtunk vásári kedvezményt. Kérje divatlapunkat

Louvre

divatáruház, a Józsefv. kath. templommal szemben

Elhalasztják egy hónappal a parlament megnyitását, hogy ezalatt elkészüljenek a költségvetéssel és a fontos gazdasági törvényjavaslatokkal

A parlamentet — mint emlékeztet — október 15-ig napolták el. A mai nap politikai meglepetése, hogy a kormány a szenátoroknak és képviselőknek egy hónappal megakarja tolni a nyári szünetjét. Ellenzéki politikusok véleménye szerint ez azért történik, mert a kormány el akarja kerülni azokat a támadásokat, amelyeket az ellenzék előkészít és ezt a kitérést félelemmel magyarázzák. Egyes ellenzéki politikusok azt is mondják, hogy a kormány csak azért fosszabbítja meg a parlament szünetjét, hogy ezzel a maga életét hosszabbítsa. Kormánykörökben hangsúlyozzák, hogy

a kormány azért tartja szükségesnek a parlament megnyitását egy hónappal elhalasztani, mert arra az időre szüksége van, hogy teljesen elkészüljön a költségvetési munkálatokkal és egyéb fontos gazdasági és pénzügyi javaslatokkal, amelyeket nyomban a parlament megnyitása után tárgyalhatni akar.

A kormánynak az a számléka, hogy a parlamentnek már a megnyitás napján legalább egy hónapra való munkája legyen, hogy aztán nyugodtan készíthesse elő a többi tárgyalásra váró javaslatot. Beavatott helyen tudni vélik, hogy a kormány már ma fogja kérni az uralkodó beleegyezését ahhoz, hogy az október 15-re tervezett parlamenti megnyitást november 15-re halaszthassa el.

A különböző politikai pártok a parlament meghosszabbított szünetét arra akarják fölhasználni, hogy nagy erővel folytassák szervezkedési munkálataikat. A nemzeti parasztpárt ifjusági szervezete esütörtöki értekezletén úgy határozott, hogy nem ágit attól a kívánságtól, amely a párt programjának modernizálását célozza.

Mihalache kijelentette, hogy a párt ezt az óhaját annál is inkább teljesíteni kész, mert tisztában van vele, hogy a pártnak haladnia kell az idővel.

Hogy ez a programmoderálás milyen lesz, arra nézve a végrehajtó bizottság javaslatára az összejáratandó pártkongresszus fogja a végző döntést hozni. Hasoulóan foglalokzik programváltozási tervvel a liberális párt is, amely revideálni akarja gazdasági programját. Ducea vasárnap Bukarestbe érkezik és akkor nyomban összeül a liberális párt végrehajtó bizottsága, hogy a módosításról tárgyaljon. A vasárnap lefektetendő gazdasági álláspontot a liberális párt már a jövő héten kitűzött gazdasági koronatanácson is hangoztatni fogja.

Bratianu György máris megcsinálta pártja programjának módosítását és azt memorandum alakjában hozza nyilvánosságra. Felvett néhány olyan tetszetős pontot is, amelyek segítségével népszerű

ségre számít.

Ilyen követelése az adók leszállítása, a gabona áraknak az ipari cikkek irányában való megállapítása, az ipar és kereskedelem megsegítése és az agrárabajok végleges rendezése.

A király tegnap egy óra hosszáig dolgozott Argetianuval és a napirenden levő gazdasági és pénzügyi kérdésekről érdeklődött behatóan. Azután Jorga miniszterelnököt fogadta, aki a politikai helyzetről referált.

A temesvári nyugdíjasok második hónapja hiába várnak pénzre, míg Brassóban már a szeptemberi nyugdíjat is kifizetik

A temesvári nyugdíjasok már második hónapja hiába várnak a nyugdíjra. Három hét előtt a pénzügyigazgató kijelentette nekik, hogy néhány nap múlva megkezdő a kifizetéseket, azonban erre máig sem került sor. A nyugdíjasok naponta jelennek meg a pénzügyigazgatóság előtt és naponta vesztett reményekkel térnek megint onnan haza. A fájdalmas a dologban az, hogy vannak protekciós nyugdíjasok, akik rendszeren megkapják a nyugdíjat, míg a tömeg heteken keresztül hiába sóhajtozik.

Csernoviczban tegnapelőtt a nyugdíjasok tüntetést rendeztek az ottani pénzügyigazgatóság előtt. A pénzügyigazgató azt a böles tanácsot adta nekik, forduljanak a királyhoz, akkor talán majd elintézik az ügyüket. A

nyugdíjasok erre több százan a villamos vasut sineire állottak és kijelentették, nem mozdulnak onnan, amíg nem kapnak pénzt. A villamosok mind kénytelenek voltak megállani, mert a nyugdíjasok nem mozdultak a helyükről. Végül is csak nagy rendőri kényszerrel tudta a nyugdíjasokat eltávolítani, akik azt kiáltozták, hogy éheznek és adják vissza ellopott pénzeiket, amelyeket hosszú évek során fizettek be.

Brassóból örömdes hír érkezik. Az ottani pénzügyigazgatóság a lapokban és falragaszokon hirdeti, hogy a nyugdíjasok jelentkezzenek a szeptemberi nyugdíjért. Brassóban már a szeptemberi nyugdíjat fizetik, Temesvárt pedig még az augusztusi sem került kifizetésre.

"Megtisztítják" a krassóiközigazgatást a „strain” elemektől

Legutóbb irtunk a krassói jelező áthelyezésekről és új kinevezésekről, amelyek ellen román, de különösen kisebbségi részről számos panasz hangzott el. Megyei körökben a legkomolyabb formában most arról beszélnek, hogy legközelebb sor kerül a főszolgabírák és szolgabírák átesoportosítására és ebből az alkalomból a még állásban levő kisebbségi szolgabírákat nyugdíjazták, hogy így a krassói közigazgatást teljesen „megtisztítsák” az „idegen” elemektől. Ma még nem áll módunkban ezen hírek hitelességét ellenőrizni, azonban eleve is tiltakozunk ilyen szempontok érvényesítése ellen. Az ilyen eljárásnak még a terve is teljesen komolytalanná teszi azokat a panaszokat, amelyeket olyannyira szívesen han-

goztatnak a régi magyar rezsim elnyomatási törekvései ellen. A temesvári revíziós bizottság nemrégiben egyik ítéletében állapította meg, hogy Krassószörnyenyében a magyar uralom idején minden téren és elsősorban a közigazgatásban érvényesült a román anyanyelv szabad használatának joga. Okiratokkal tudjuk bizonyítani, hogy Krassóba a bírói pályán is csak olyan pályázókat neveztek ki a magyarok, akik hitelesen tudták igazolni, hogy a román nyelvet tökéletesen bírják. Azóta évtizedek teltek el, nemzetközi szerződések biztosítják a kisebbségek egyenjogúságát és így legalább is fűresán fest, ha most a közigazgatást „megtisztítani” akarják a „strainoktól”.

Művészi fényképekhez jutnak mindazok akik a Déli Hírlap akciójában résztvesznek

Aki jót tesz a szegénnyel, Isten áldása van azon. Ez a néhány szó, amelyet a Drótostól operettben énekelnek, örök igazság. A temesvári Magyar Leányegylet a Déli Hírlappal karöltve elhatározta, hogy fennállása óta gyakorolt jótékonyosságát új mozgalommal egé-

síti ki. Ugy akarja az embereket jótékonykodásra és a szegények segítésére buzdítani, hogy egyben kedves emléken részesíti őket, amely alkalmas arra, hogy rokonnaknak, barátainak, névnap, születésnap, vagy karácsonyi ajándékkul adják ezt. Arról van

szó, hogy a Magyar Leányegylet által mindazok, akiknek szíve megesis a nyomorgók inségén és szenvedésén, szép fényképeket kapnak adományaik fejében. A fényképeket Roth László temesvári fotóművész készíti, aki a maga részről csakis az anyagi árat számítja föl, a többi pénz, amit a közönség fizet, mind a Magyar Leányegylet jótékony akciójának jut. A Leányegylet tagjai személyesen keresik föl a közönséget, hogy fényképmegrendeléseket fülvegyenek.

Az akcióban résztvehetnek vidékiek is, akik ezt akár a Magyar Leányegyletnek, akár pedig a Déli Hírlap kiadóhivatalának bejelentik. A vidéki megrendelők eredeti felvétel végett bejöhhetnek Temesvárra, azonban kívánságukra meglévő fényképeik alapján is készíthetnek új képeket. A mozgalom külön figyelmet fordít gyermekfelvételek készítésére. A beküldött gyermekképeket a Róth-féle fotószalonban megnagyítják és az ősz folyamán kiállítják. A kiállításra kerülő képek alatt pró vesikék szólnak majd a gyermekekhez. A Magyar Leányegylet reméli, hogy a közönség a jótékony-ságnak ezt az ötletét szívesen fogadja és tömegesen igénybe is veszi.

Azigazság a Bem-utca 10. számú ház körül

Tegnap megemlékeztünk róla, hogy a Bem-utca 10. számú ház tetejét is a mult heti orkan veszedelmesen megrongálta és hogy egyes lakásokba — többek között Berkeszi István dr. özvegyének hajlékába — beesik az eső. A igazság kedvéért meg kell állapítanunk azt, hogy nem áll ez, mintha a háztulajdonos Brück Rudolf a lakóknak a tető megjavítását megtagadta volna. Brück Rudolf már a vihar utáni napon azonnal gondolt a háztető megjavítására, azonban nem kapott munkásokat. A szükséges szerepet és egyéb anyagot is beszerezte, de minthogy a vihar majdnem minden temesvári házat megrongált, a beállott munkahiány miatt a javításra nem kerülhetett sürgősen sor. A javítás különben a háztulajdonosnak is érdeke, mert hiszen a megrongált tetejű épület a folytonos esőzést igen érzi. Ami pedig azt illeti, hogy a ház árverésre kerülne, nem felel meg a valóságnak és rosszakaratu félrevezetésen alapul.

APPELTAUER, Temesvár
IV., Fröbi-utca 8.

Állandó nagy raktár minden nagyságu hordók és kádakban Gyárbérendezések és raktárhordók speciális előállítás. Szolid árak! Elsőrendű kivitel

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY,
TÉR 4. SZÁM.

Telefon:

2-52, este 9 után 10 és 2-42.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évente 900 lei. — Kül-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évente 1200 lei,
vagy egyenlő értékű valuta.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Helicon” Bánát Nyomda R.-T.
nyomása.

IDŐJÁRÁS. A meteorológiai inté-
zet jelenti: Változókéony időjárás vár-
ható, helyenkint még mindig ismét-
lődő esőkkel.

A munkanélküliség enyhítése.
A város ideiglenes bizottsága teg-
nap délután tartott ülésén foglal-
kozott a munkanélküliség segélyezé-
sének ügyével és elvben elfogadta
azokat a javaslatokat, amelyeket a
Déli Hírlap már részletesen ismer-
tetett. Grosorean Kornél dr.
főpolgármester ezek után megala-
kítja a különböző bizottságokat,
majd összehívja a munkanélküliség
ügyében kiküldött nagybizottságot,
amely letárgyalja a munkanélküli-
ség ügyét. A nagybizottság javas-
lata alapján hozza meg végleges
döntését az ideiglenes bizottság.

— Ma este van a magyar ifjúság
műsoros előadása. A Magyar Párt
hársági tagozatának ifjúsági szerve-
zete ma este kilenc órakor tartja meg
műsoros estjét az erzsébetvárosi
Weiszgerber-féle vendéglőben. A mű-
soron, amelyet Molnár Endre
ifjúsági elnök megnyitója vezet be,
szerepel ének, tánc, szavaltat és mű-
kedvelői előadás. Ifj. Kubán Endre,
az ifjúsági szervezet főtitkára, a ma-
gyar ifjúság feladatairól, Pál György
dr. pedig Losonezi Istvánról
tart előadást. Nagy érdeklődéssel
várja a közönség a legszebb magyar
leány megválasztását, amely után a
Corologus-zenekar muzsikája mellett
reggelig tartó tánc következik.

— Visszakérlik a népszerű lelkész.
Hirt adtnak arról, hogy P. Iványi
Kázmér lugosi minorita segédlelkész
a rendfőnökség Aradra helyezte át.
Iványi Kázmér lugosi működése alatt
buzgó fáradozásával a hívek szeretet-
tét és megbecsülését érdemelte ki,
ezért a hívek körében most mozgalom
indult meg, hogy a rendfőnökségtől
P. Iványi Kázmér visszahelyezését
kérjék.

— A Zeppelin délamerikai útja. A
Zeppelin léghajó tegnap dél-
előtt ismét elindult Délamerikába és
délután már elhaladt a Gibraltar
felett.

— A krassói munkanélküliek ellá-
tása. Cravicáról jelentik: Don g o r o z i
krassói prefektus hosszas ta-
nácskozás helyett a saját hatásköré-
ben segít a megyei munkanélkülieken.
Elrendelte, hogy a megyei utakat
sürgősen kezdjék javítani és ezeknél
a munkálatoknál elsősorban megyei
munkanélkülieket alkalmazzanak. Ezt
azonban — sajnos — csak ott lehet
megtenni, ahol a költségvetésben erre
fedezet van.

Ugyanazon átkozott kezek robbantanak Európán végig

(Tudósítónk éjszakai
jelentése.) A biatorbágyi me-
rénylet romjainak eltakarítása ál-
landóan folyik és a nyomozó ható-
ságok szüntelenül a helyszínén
vannak. A romhalmaz alól előke-
rül minden darabot megvizsgál-
nak és így tegnap délután a to-
vábbi nyomozásra döntő befolyásu
felfedezést tettek. A romok mé-
lyéről ugyanis egy méter hosszú
és három centiméter átmérőjű,
gázesőhöz hasonló vascsövet emel-

tek ki. A rajta levő nyomokból
megállapították, hogy ebbe a vas-
csőbe tették az ekrazitot és két
zeblámpaelem segítségével őrtént
a robbantás. Ugyanilyen esővet ta-
láltak a legutóbbi németországi
mérényletnél, ott is zeblámpa-
elemet használtak, írást hagytak
hátra és ott is szombatnap vasár-
napra virradóra történt a mérény-
let. Ugyanazon gaz, átkozott lezek
munkája a két mérénylet.

— A Temesvári Dalkör a jövő év
tavaszán ünnepli meg fennállásának
félszázados évfordulóját. Az egyesü-
let szeptember 23-án a Scholier-féle
vendéglőben választmányi ülést tart,
amelyen a jubileumi ünnepségek
programját beszélnek meg.

— Egy grancsár tévedésből agyon-
lőtte a társát. Bázisról jelentik: Uj-
moldova únamenti községben az
utóbbi időben elszaporodtak a lopá-
sok úgy, hogy a grancsárok és a
csendőrség fokozott éberséggel teljesi-
tettek szolgálatot. Az elmúlt éjjel
egyik újmoldovai grancsár a szálló-
ban egy alakot látott, akiről azt hitte,
hogy tolvaj. Reakáltozott, de mivel nem
kapott választ, fegyverét használta
és a sötétben a szállóban bujkáló
alakra lőtt. A golyó talált és az is-
meretlen hangos jajkiáltással össze-
esett. Mikor a grancsár odasietett,
akkor látta, hogy véletlenségből egy
grancsártársát lőtte agyon. Nyomban
jelentkezett a parancsnokságon, ahol
megindították a vizsgálatot.

Mielőtt divatruhában valami vásárlást
eszközl, tekintse meg

a Népáruház

Őszi újdonságait, mert árakban és
minőségben mindenkiel szemben
a legjobbat nyújtja. Kérem győződ-
jék meg róla.

Elárulástóhely Corvin-Mátyás-u. 4.

— Kedélyes dalosszejevetel. Az
erzsébetvárosi Gloria Dalegylet ma
szombaton este az egyleti helyiségben
(Erzsébetvárosi Társaskör) választ-
mányi ülést tart, amelyre a választ-
mányi tagok pontos megjelenését ké-
rik. A Gloria Dalegylet különben
szeptember 26-án, szombaton az egy-
leti helyiségekben kedélyes dalossze-
jevetelt rendez, melynek előkészítése
folyamatban van.

— Tűz. Tegnap délelőtt tűz ütött
ki a józsefvárosi Eötvös-utcában
levő Kalla-konzervgyárban. A
tűzről értesítették a tűzoltóságot,

amely rövid munka után a lángo-
kat lokalizálta. Hogy Biste Leó
tűzoltóparancsnok miért tiltja
meg a tűzoltóknak, hogy felvilágo-
sítást adjanak, arra a tűzrendészet
szempontjából kíváncsiak vagyunk.

— Aranylakodalmom. Zwick Zsig-
mond és felesége szörénymegyei szőlő-
birtokosok családi körben most ün-
nepelték házasságuk ötvenedik évfor-
dulóját Újmoldován. A családi ünne-
pen résztvettek Gidofalvy Ele-
mér újmoldovai főszolgabíró, mint a
jubilánsok veje, továbbá Kovács
László budapesti kuriai bíró, Vuchetich
László budapesti postafőfel-
ügyelő, továbbá még számos a ro-
konságból.

— Rendőri krónika. Az elmúlt éjjel
a gyárvárosi Távirada-utca 2. számú
házában betörők garázdálkodtak. Az
ismeretlen tettesek feltörték Décsi
Lajos fűskamráját és az összes szer-
számokat ellopták. Azután behatoltak
a mosókonyhába és Schwarz
Jólan mosásban levő fehéreneműjét,
mintegy 2000 lei értékben elvitték. A
rendőrség a tolvajokat keresi. — Kovács
István, a gyárvárosi Burkus-
utcaiban lakó Kovács feljelentést tett
a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes
a műhelyben hagyott kabátjából ki-
vette ötszáz lelt kitevő készpénzt és
azzal eltűnt. A zsebtolvaj kézrekeri-
tésére a rendőrség megindította a
vizsgálatot.

* A DÉLI HIRLAP BUDAPESTEN
állandóan olvasható a dunaparti Bris-
től szálloda halljában.

* A temesvári szerb nőegylet szom-
baton, e hó tizenkilencedikén este
jótékony célu táncestélyt rendez a
Tiszti Kaszinó éttermében. A hang-
versenyen a Sloga dalegylet is
résztvesz és közreműködik, ami máris
biztosítja a sikert. Ezenkívül nagy
tombola lesz. Az estély kilenc órakor
kezdődik és a beléptidij husz lei.

TIZ ESZTENDŐS FEGYVERKE
ZESI SZÜNET. A washingtoni kor-
mány azzal a tervvel foglalkozik, hog-
a világ valamennyi államának tíz
esztendősi fegyverkezési szüneté-
ajánl. Amerika ezt a javaslatot
amelynek óriási hordereje volna, a
Népszövetségen keresztül akarja meg-
tenni.

Két kényszeregyezés. A temes-
vári törvényeszkék elé tegnap két
kényszeregyezési kérelmet ter-
jesztettek. Thellmann Vilmos
vaskereskedő 3,720.597 lei passzívá-
val és 2,745.834 lei aktívával kény-
szeregyezést kért maga ellen. A
másik kényszeregyezési eljárás
elrendelését a Särger Ilo-
na tulajdonát képező Contact
villamosági üzlet kérte 421.346 lei
aktívával és 584.249 lei passzívá-
val. A törvényeszkék mindkét eset-
ben a legközelebbi napokban tart-
ja meg a tárgyalást.

Rádiótulajdonosok

készülékeket szakszerűen mo-
dernizál, hibamegállapítás, aser-
sakció, új lámpák, hangszórók,
bateriák, akkumulátorcserék, an-
ténák és villanszerelés

„KONTAKT”

I. Strada Telbisz (Börze-utca) 4. szám

Készpénzért olcsón vehet férfi- és fiu ruhákat FUCHS SÁNDOR

ruhaüzletében csak József-
város, Skudier-tér 5. sz. a.

Átmeneti férfi felöltő 900 lejtől
Sport férfi felöltő 900—1500-ig
Fiu télikabátok 400—900-ig
Szövet pntalon 180—400-ig
A Kereskedők Részletszindikátu-
sának tagja.

Vidékietek 5%, engedmény.

Zongorázik Hegedül Van gramafonja

Kottát, hangszert, lemezt addig
vásároljon, amíg az új magyar zene-
művelés árjegyzékét nem látta!
Áraink minden más cég áránál ol-
csóbbak! Kedvezményeink meglepőek!
Kérje azonnal magyar árjegyzékün-
ket! Cim: Scala, Bucuresti, Cas. Post.
101. (580)

CAPITOL-MOZI:

Szeptember 19, 20, 21, 22.

APOLLO-MOZI:

Szeptember 23, 24, 25.

Asszonyors

Német beszélőfilm. Epizódok
egy szép fiatal asszony életéből.

A főszerepekben:

Franz Lederer, Mädy Chris-
tians, Alfred Abel.

Rendezte: Rudolf Walter Fein.
Ero-film, Braşov

Az előadások kezdete: 5, 7
és 9 órakor. Vasár- és ünnep-
napokon: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Ma, szept. hó 19-én, szombaton
este az ujonnan átalakított

sörgyári vendéglő és söröző

(gyárvárosi Redoute)

disznótórral egybekötött megnyitója!

Utána tánc. Elsőrangú temesvári
sör, kitűnő borok, izletes házi-
konyha, feltűnően olcsó árakkal
Tisztelettel

Temesvári Sörfőzde R. T.

Huszezer olvasója akadt egy évben a temesvári városi könyvtárnak, amelynek gazdag állományáról és ritka könyveiről a külföldi szakférjak is a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak

A városi könyvtár, amelyet Temesvár áldozatkészsége létesített, tart fenn és állandóan gyarapít, közel negyedszázad óta teljesíti fontos kulturális feladatát. A könyv az ember legjobb barátja, szórakoztatója és oktatója és a városi könyvtárnak nagy része van abban, hogy a város lakossága mind jobban és jobban szereti meg a könyvet. A zsufolásig megtelt polcok mindenki igényeinek megfelelő könyveket kínálnak és ez adja magyarázatát annak, hogy a könyvtár látogatása egyre növekedik. Nem tagadható azonban az sem, hogy ennek előidézője a gazdasági erőtlenedés is. Az embereknek kevés pénz jut szórakozásra, színházba és különböző előadásra nem látogathatnak el olyan mértékben, amint az műveltségi igényeik megkövetelnék, így hát fokozottabb mértékben látogatnak el a könyvtárba. Érdekes jelenség, hogy amíg a hivatalnokosztály az előtt valósággal távol tartotta magát a nyilvános könyvtártól, addig az utóbbi esztendőben nagyon is odaszokott és a legutóbbi évben — mint azt Miloš Romulusz könyvtárigazgató beszámolója tükrözteti — már a tisztviselői osztály volt az, amelynek soraiból a könyvtár legtöbb látogatója kikerült. A második

helyen állnak a diákok, azután a többi társadalmi osztályok a következő sorrendben következnek: újságírók, magánzók, iparosok, kereskedők, tanárok, tanítók, mérnökök, ügyvédek, orvosok, katonatisztek és más foglalkozásbeliek. A könyvtár olvasóterme, amely naponta délelőtt nyolctól kettőig van nyitva, állandóan látogatott. Azonban a legtöbb könyvet odahaza olvassák és sietve hozzák vissza kicsérésre. Legtöbben szépirodalmi könyveket olvasnak, a többi szakmákban az érdeklődés a következő sorrendben nyilvánul meg: történelem, földrajz, utleírás, természettudomány, jogtudomány, technika, hittudomány, gyógyászat. Sok olvasója van a különböző lekszikonoknak is, amelyek mindenkor keresett eszközei voltak az önképzésnek.

A városi könyvtárnak jelenleg 62.360 kötet könyve van. A múlt évi gyarapodás 1149 kötet volt, amelyből 336 kötetet — leginkább német nyelvűt — ajándékba kapott a könyvtár, 813 kötetet pedig vétel útján szerzett meg. Az elmúlt évben 160.000 leit fordított a könyvtár új beszerzésekre, ebben az összegben azonban benne van a különböző folyóiratok előfizetése is. Vétel útján az elmúlt évben 158

kötettel gyarapodott a könyvtár magyar könyveinek állománya. Az elmúlt évben a könyvtár látogatói összesen 41.966 kötet könyvet olvastak. Az előző esztendőben az olvasott könyvek száma 11.728 kötettel kevesebb volt, ami jele a könyvek iránti érdeklődés jelentékeny fokozásának. A város magyarságának tudásszomját igazolja, hogy a legtöbb könyvet — szám szerint 14.103 kötetet — magyar nyelven olvasták. Nyelvek szerint a többi olvasott könyv így oszlik meg: 13.931 kötet román, 10.275 német, 2072 francia és 1585 más nyelvű. Állandóan számos olvasója van a különböző hírlapoknak és pedig a régebbi évszámoknál is. Az olvasók száma meghaladta a huszezeret az előző évi tizennégyezerrel szemben. A könyvtár az elmúlt esztendőben 288 napon át volt nyitva.

A múlt esztendőben meglátogatták a temesvári városi könyvtárat Krüger dr. a lipcei városi és Rusnel dr. a varsói egyetemi könyvtárak igazgatói, akik a könyvtárról, annak állományáról, szakszerű kezeléséről és ritka könyveiről a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak. A legjobb elismerés azonban a közönségnek az egyre fokozódó látogatás.

Kubán Endre

Kilencvenedik jubiláris hangversenyét rendezte vasárnap, e hó 27-én délután öt órai kezdettel a székesegyház ének- és zenekara. A Dóm kórusa ezen egyházzenei hangversenyét a karburgi Szent emlékeztetének szentelti, halálának 700 éves évfordulója alkalmából. A rendezőségnek a művészeállításánál a katolikus egyházzenei művészetnek azon legkitünőbb alkotásaira esett választása, melyek szent Erzsébettel vonatkozásban vannak. Weirich Agostonnak, a tizenötödik évvel ezelőtt elhunyt német modern szerzőnek hat tételből álló, nagy zenekarra, négy, hat és nyolc szólamu vegyeskarral írott műve, a modern zeneirodalomnak monumentális értéke. A székesegyházban tagu ének- és zenekara ezen randiózus művet a hamisítatlan művészi jegyében fogja bemutatni. Zenei felépítés tekintetében Weirich zen kompozíciójával ugyanezen hangversenyen előadásra kerülő König Péternek „Erzsébet” Te Deum-a vetélytársának, melynek zenekari felépítése ornamentikusan színes és szárnyaló. A hangverseny ünnepi konferanszát Weirich Mátyás apátkanonok, az egyházmegyei egyházzenei bizottság elnöke mondja. Két kardalmú, egy orgonaszám, két magánének és két szóló instrumentális szóló szerepel a műsoron. Jegyek elővételben a Dómkórus tagjainál és hétfőtől kezdődőleg Belváros, Városház-utca 16. sz. alatt, a kaputól jobbra lévő első utcai helyiségben (Pápfy-ház) válthatók.

Október elsején kezdődik a tanítás „STUDIO DE DANS” BINGERT I. P. Kiképzés: balettben klasszikus alapon, akrobatika, torna- és modern táncokban IV., Horváth Boldizsár-utca 4. a Forum-mozgóval szemben

Bejelentette öngyilkosságát. Tegnap délután megjelent a rendőrségen Eminet Jánosné, Eminet János huszonegy éves rónái kárpitos felesége és bejelentette, hogy férje eltűnt. Az asszony elmondta, hogy Eminet János két nap előtt délben tavozott el hazulról és azóta nem tért vissza. Tegnap levelet kapott a férje kezeirésével, melyben bejelenti, hogy öngyilkos lesz és betegsége miatt a Begéla öli magát. A kétségbeesett asszony kérésére a rendőrség megindította a nyomozást.

A hamis iskolai bizonyítvány két foglya. A kerületi rendőrvérfelügyelőség által leleplezett iskolai bizonyítványhamisítás gyanúsítottjait, Tataru János detektívét és Romanesik Ferencet — miként azt megirtuk — átadták az ügyészségnek, amely a két gyanúsított kihallgatása után áttette az ügyet Tigoianu Demeter vizsgálóbíróhoz. A vizsgálóbíró elsőnek Romanesik Ferencet hallgatta ki, majd Tataru kihallgatására került a sor. Ennek befejezése után a fenforgó gyanúsítottok alapján mindkettőt előtti kihirdette a letartóztatási végzést. A két fiatalember fogvatartási ügye tegnap délelőtt már a törvényszék elé került, amely a vizsgálati fogságot harminc napra megerősítette.

Halálozás. Oztinas Károly boksánbányai kereskedőt és feleségét, született Kramer Margitot súlyos csapás érte, amennyiben János nevű tizenkilenc éves fiuk hosszas szenvedés után meghalt. Temetése a boksáni lakosság osztatlan részvéte közepette tegnap délután ment végbe.

Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatást. (Conducatorul prin Timisoara.)

Anyakönyvi hírek. Születtek: Zeiner György, Mahler Hedvig, Csizmadia Anna, Schubert Gyula és Vogl Hedvig. Meghaltak: Nedela Mária 66. Dávid Péter 27, Ertlinger Lipót 18 és Pascuiovei Mária 66 éves korában.

A kőszódaoldal új halottja. A józsefvárosi Bem-utca 28. szám alatt lakó Pascuiovei Mária — mint ismeretes — öngyilkossági szándékból kőszódaoldatot ivott és a mentők súlyos belső sérülésekkel a kórházba szállították. A hatvanhat éves asszonyt a kórházban ápolás alá vették, de a maró folyadék annyira összegejtette benső szerveit, hogy nem tudták megmenteni és tegnap éjjel irtózatok kinok között meghalt. A szerencsétlen asszony már hosszabb idő óta súlyos betegségben szenvedett és valószínű, hogy kétségbeesett tette is gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

Nádor József két nótáskönyve. Nádor József, az ismert magyar dalköltő, újabb dalköltményei két füzetben egybegyűjtve Magyar nóták címmel most jelentek meg. Nádor József a bus magyar hallgatók és friss csárdások ismert szerzője, akinek megzenésített versei a magyar műdalok legszebb gyöngyei, fáradhatatlanul önti magából a szebbnél-szebb magyar nótákat. A két kötetben, izléeses kiállításban megjelent versei csakhamar kedves, hangulatos magyar nóták lesznek, amelyek számos busuló magyar keserűségére hoznak enyhülést. A két kötet magyar nótára fűzve 120 lel.

A katolikus munkásegylet működése. Nagy és nemes hivatást tölt be a katolikus munkásegylet, amely a nyáron alakult meg. A katolikus munkásegylet célja, hogy tagjainak művelődését elősegítse, őket támogassa, számukra munkaalakalmakat keresen és a rászorult munkanélkülieket támogassa. A katolikus munkásegylet első évi közgyűlését október 4-én tartja meg a józsefvárosi katolikus elemi iskola új épületének dísztermében. A gyűlés elé kerülő indítványokat a közgyűlés előtt nyolc nappal kell be-terjeszteni.

Értesítés

A nagyérdemű tisztelt közönség tudomására hozom, miszerint a Belváros, Városház-utca 8 számú házában levő

„Jobb mint otthon”
féle étkezdét átvettem. Szíves pártfogásukat kérve tisztelettel
Gudenus Béla

A városi temetkezési vállalat temetések rendezésénél kilenc osztályt állapított meg. A közönség anyagi erejéhez képest ezek közül kiválasztja a megfelelőt. Az első osztályú temetés 15.500, a második osztályú 12.000, a harmadosztályú 8000, a negyedosztályú 3500, az ötödösztályú 5500, a hatadosztályú 5000, a hetedosztályú 3500, a nyolcadosztályú 2300 és a kilencedosztályú 1050 leibe kerül. A tetszés szerint választott koporsó, szemfedő, párna és egyéb szükséglet külön fizetendő.

Mozi Asszonyors

A Capitol-mozi új hangosfilmje

Az életből merített és erős hatással dolgozó film egy fiatalasszony bukását és elzúllását mutatja be, aki figyelmes és gyöngéd férjét, egyetlen gyermekét hagyja el a könnyelmű fiatalember kedvéért. A fiatalember szerelme azonban lidércfény volt, melynek kialakása után az asszony a legnagyobb nyomorba kerül és nincsen más ut, mint az erkölcsi fertőbe való elmerülés. Az asszony elindul a veszedelmes lejtőn és már ugylátszik, hogy nincsen megállás, amikor megjelenik a férj és mindent megbocsátva felemeli a bűnbánó asszonyt. A cselekmény nem új, de olyan művészi a beállítás és lefolyása, hogy a nézőt megkapja és érdeklődését mindvégig leköti. Mady Christians a fiatalasszony szerepében az asszonyi természetet kiemelve olyan meglepő és művészi, amelyet csak ez a nagy művésznő nyújthat. Alfred Abel a férj szerepében előkelő, nyagodt és rokonszenves jelenség.

Mozi mai műsora.

Belvárosi Capitol mozi: Asszonyors (Beszélő film).

Forum moziban: Az ezred réme (Beszélő film).

Gyárvárosi Apolló mozi: Crack generalis (Beszélő film).

Mehalai mozi: Jou Jou és A levegő királya.

— Az ötvenéves ember. K a i d o r Mikló dr. a Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést? című népszerű munka szerzője e címmel írta meg legújabb munkáját, mely tárgyánál fogva bizonyára semmiben sem fog elmaradni az első mű sikere mögött. E munka témaköre fontos és nagy problémája mindazoknak, kik a kritikus kor éveit élik, vagy ahhoz közelednek. Önmagunktól függ, hogy ez évben belenyugszunk-e a megeregedés gondolatába és tényébe, vagy okos és észszerű életmóddal az e korrall járó betegségeket és különböző panaszokat elkerülve további éveink számára is biztosítjuk-e a fiatalos egészség és nyugodt életöröm derűjét. Részletes tanácsot és utbaigazításokat kapunk, hogyan viselkedjünk. Szívpanaszok, érelmeszesedés, köszvény, cukorbetegség, elhízás stb. stb. eseteiben, különösen részletesen foglalkozik azonban a nő, hanem a férfi szempontjából is a változás éveinek, speciális panaszaiival. A munka kiterjed ezen kívül a fiatalító kurákra és a vér betegségeire, a különböző diéták minden fajtájára. A fiatalság és az élet meghosszabbításának lehetőségei élénken foglalkoztatták minden korok emberének fantáziáját. E munka lehetővé teszi, hogy sok és gazdag tapasztalatu szerzőjének utmutatásai nyomán felvilágosítást és feleletet kapjunk sok nagy és kérdéses problémára. A kifogástalan kiállítás nagy formátumban, N o v á k Rudolf és Társa budapesti könyvkiadó cégnél megjelent könyv ára csak: P. 5.80.

ISKOLAKÖNYVEK BEKÖTÉSE kizárólag előfizetőink és állandó olvasóink gyermekei részére felárán — könyvénként kemény kötésben huszár forintért a Déli Hírlapnál.

A három törös letét A Déli Hírlap új regénye

Olvasóink figyelmét felhívjuk új detektívregényünkre, melyet nagy áldozatok árán sikerült megszerzünk. A regény írója W. H. Good, ki az angol detektívregény irodalmában egyik leghivatottabb műveióje. „A három törös letét” című munkája izgalmas és szenzációs fordulatokban vetekszik a modern detektívregény megteremtőjének Wallace-nek lebilineselő és lélekzetelállítóan izgalmas regényeivel.

W. H. Good regényében két gyilkossággal kapcsolatban végigvezeti és megismerteti az olvasót a világ

A nyugati liga lugosi kerülete ki-sorsolta a bajnoki mérkőzéseket. A bajnokságban a lugosi Vulturii, LMTE, Germania, a facsádi FSC, a karánsebesi Inainte és a nándorhegyi FTC vesznek részt. A sorsolás a következő: Szeptember 27-én LMTE—Vulturii, Inainte—FTC, FSC—Germania. Október 4-én Vulturii—Germania, FTC—FSC, Inainte—LMTE. Október 11-én FSC—Vulturii, FTC—LMTE, Germania—Inainte. Október 18-án Germania—LMTE, FTC—Vulturii, FSC—Inainte. Október 25-én Vulturii—Inainte, FTC—Germania és FSC—LMTE. Megalakították a második osztályt is, amelynek érdekessége, hogy abban az orsovai Tierna és a lugosi Colping csapatain kívül az LMTE, Vulturii és Germania tartalékcsoportjai is indulnak.

* Manóheim Géza dr. t ü d ö s p e c i á l i s t a (Dózsa-u. 4.) hazaérkezett és rendelését megkezdte.

legelső detektívtestületének a Scotland Yard-nak nyomozási módszereivel, s ezt oly bravurral írja meg, hogy az író minden sora a szenzáció erejével bír.

A regény Huszár Sándor fordította magyar nyelvre. Bizunk benne, hogy új regényünk olvasásakor olvasóinknak páratlan élményben lesz része.

A regény közlését kedden kezdjük meg és mindenki, aki már most előfizet, október elsejéig ingyen kapja a Déli Hírlapot.

A Banca Generala megmentése.

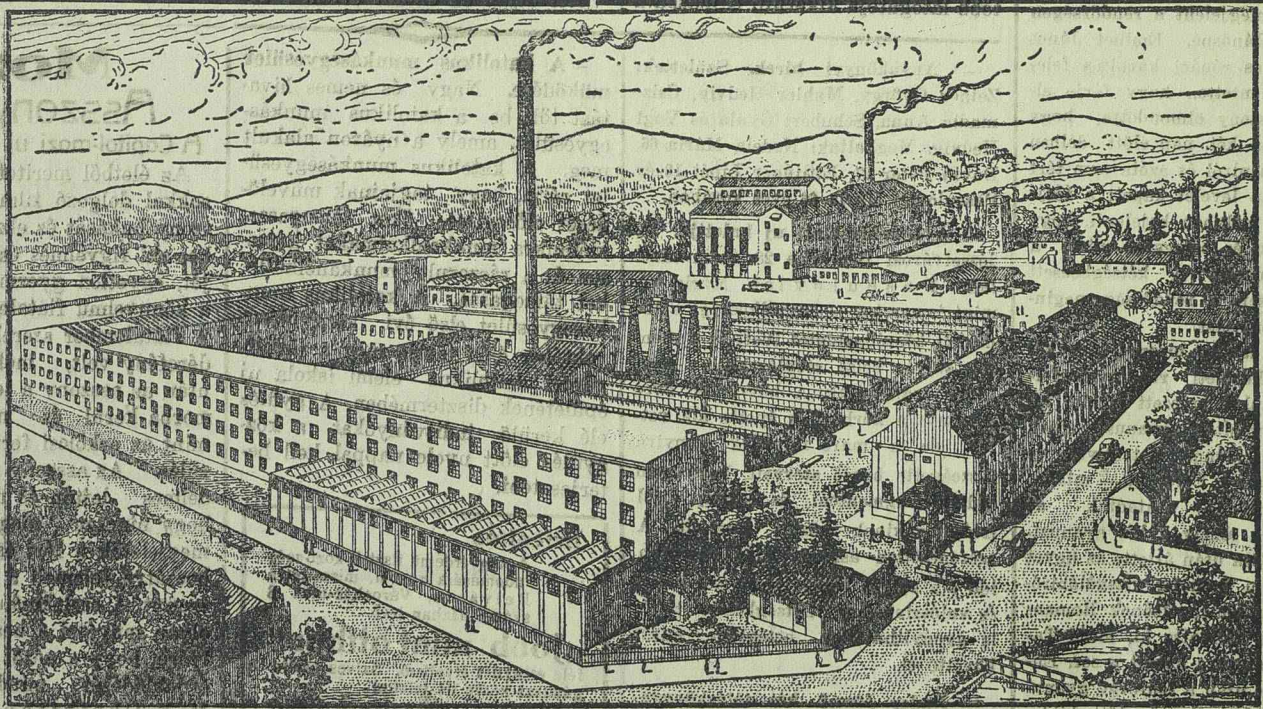
A Banca Nationala a nehézségek közé került Banca Generala részére száz millió leinyi hitelt engedélyezett. Ez lehetővé tette, hogy a Banca Generala folytassa működését.

Arató vászon 80 cm. széles L. 24
Tammwaldi Margareta vászon
80 cm. széles L. 35
Herm. Pollák féle Erlikavász L. 35
Továbbá mindkét gyárnak Damasztalban nagy választék
a Népáruházban
Belváros, Corvin Mátás-utca 4.

Montessori francia ovoda Marie Louise Deca illet vezetése mellett szeptember 1-én megnyitott Gyermek 3 éves kortól felvételt. Látogatási idő naponta reggel 9-től 1 óráig. Gyermeknek vagy felnőtteknek egyéni vagy csoporttanítás francia társalgás-, nyelvtan- és irodalomból naponta délután és este. Beiratások délután. Meroy-utca 12.

Rádió

Szombat. (Szeptember 19.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 1 óra 50: Gramofonzene. 6 óra: Román és könnzene. 8 óra 20: Gramofonzene. 9 óra: Hangosfilm közvetítése. Budapest. 15 óra: A rádió házikvartettjén hangversenye. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: A Mándits szalonzenekar hangversenye. 12 óra 25: Hír. 12 óra 35: A hangverseny folytatása. 2 óra 45: Arfolyanhírek. 4 óra: Stuart Mária. Saly Dezső előadása. 4 óra 45: Hírek. 5 óra: A Kisfaludy Társaság irodalmi délutánja. 6 óra: Az első honvéd-gyalogezred zenekarának hangversenye. 7 óra: Donizetti: Don Pasquale című opera előadása. Utána időjárásjelzés, majd Sovánka Nándor és cigárzenekarának hangversenye a Barokávéházból. Bécs. 1 óra 10: Gramofonzene. 4 óra 35: A Gangelbergerzenekar játéka. 7 óra 15: Könnyű zene. 10 óra 10: Szindarab előadása. 10 óra: Zenekari hangverseny. Belgrád. 1 óra 35: Gramofonzene. 12 óra 45: Dhangverseny. 4 óra: Gramofonzene. 6 óra: Nemzeti dalok. 5 óra 30: A házenekar hangversenye. 8 óra 30: Nemzeti dalok. 9 óra: Zsidó zene. Langeberg. 8 óra: Vidámest, majd zenekari hangverseny. 11 óra 30: Jazz-zenekari játéka. Leipzig. 6 óra: Mandolin hangverseny. 7 óra: Zongorajáték. 8 óra: Vidámest. 10 óra: Hírek, majd tánczene. Milánó. 7 óra 15: Zenekari hangverseny. 7 óra 45: Gramofonzene. 10 óra 45: Vigjáték előadása, utána tánczene. Prága. 7 óra 5: Fuvőszene hangversenye. 8 óra: Szórakozta

Scherg Vilmos és Társai R. T.

brassói posztó- és divatárugyarak ajánlják mérsékelt árak mellett elsőrangú gyártmányaikat uri- és női divatszövetekben, melyek legfinomabb és kifogástalan kivitelük folytán vetekednek minden tekintetben a külföld legjobb gyártmányaival

Gyári lerakat: Temesvár, Str. Alba Iulia (Rezső-u., Mühlével szemben)

Óriási mennyiségű külföldi kabát és ruhaszövetek, sok ezer méter selyem áru kerül olcsó eladásra Engros árak! Detail eladás!

D O R N H E L M

Belváros, Börze-utca 2.szám Lloyd mellett

10 óra 50: Táncczene. Róma. 5 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra: Gramofonzene. 9 óra: Wagner: Ingrin című operájának előadása. Strassburg. 7 óra: Könnyű zene. 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 30: Verdi: Padur című operájának előadása. 8 óra 30: Táncczene. Varsó. 8 óra 15: Könnyű zene szopránénekekkel. 10 óra: Chopin művek zongorán. 12 óra: Könnyű és táncczene.

vasárnap. (Szeptember 20.) Bukarest. 11 óra: Délelőtti hangverseny. 12 óra: Gramofonzene. 12 óra 50: Gramofonzene. 5 óra: Román és könnyű zene. 7 óra 20: Gramofonzene. 8 óra: Strauss János: A denévér című trefijének előadása. Budapest. 10 óra: Újsághírek, kozmetika. 10 óra: Református istentisztelet a Lvin-téri templomból. Prédikál Racz László dr. püspök. 11 óra: Egy-énekes és szentbeszéd. A szentbeszédet P. Bangha Béla jézustársasági rendfőnök mondja. Utána időjárásjelentés, majd a budapesti operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye Berg Lili (zongora) közreműködésével. A hangverseny szünetében rádiókrónika. Előmondja Papp Jenő. 2 óra: Gramofonzene. 3 óra: a Rádióélet gyermekműsor-órája. 3 óra 30: Mezőgazdasági előadás. 4 óra 15: További költők a röngyös bokréta. Paulini Béla előadása a szanyi földműveseknek közreműködésével. 5 óra 15: Könnyű zene. 6 óra 50: Derűs karcolatok. Varsó Tibor előadása. 7 óra 10: Varga Ernő magyar nótákat énekel Rigó Anosi és cigányzenekarának kíséretével. 8 óra 10: Sporteredmények. 8 óra 30: Vigjáték előadás a stúdióból. Utána Radics Józsa és cigányzenekarának hangversenye a Vadászkeresztállóból. Bécs. 1 óra 5: Zenekari hangverseny. 3 óra 5: Délutáni hangverseny. 7 óra: Énekhangverseny. 6 óra: Indián dalok és táncok. 6 óra 50: Kamarazene. 7 óra 50: Sport hírek. 8 óra: Operettelőadás. 10 óra 30: Szórakoztató zene. Belgrád. 10 óra 30: Gramofonzene. 11 óra 30: Cigányzene. 12 óra 30: A rádiózenekar hangversenye. 5 óra 30: Nemzeti dalok. 6 óra: Gramofonzene. 8 óra: Népdalok. 9 óra: Zenekari hangverseny. 10 óra 20: Gramofonzene. Langenberg. 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 8 óra: Tosca című zenés dráma előadása, majd könnyű és táncczene. Milánó. 4 óra: Operettelőadás. 7 óra 5: Tarka zene.

8 óra 45: Operettelőadás. Prága. 7 óra 25: Rigolettó című opera előadása. 10 óra 45: Táncczene. Róma. 8 óra 10: Gramofonzene. 9 óra: Zenekari hangverseny. Utána táncczene. Strassburg. 6 óra: Zenekari hangver-

seny. 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 30: Elzász-est. 10 óra 30: Táncczene. Varsó. 7 óra 25: Gramofonzene. 8 óra 15: Zenekari hangverseny énekeszámokkal. 11 óra: Könnyű és táncczene.

—o—

Közgazdaság

Az elsőrendű minőségű bánági buza ára tegnap már megközelítette a háromszáz leit

A gabonapiac lanyha egyhangúságát az utóbbi napokban öröndetes esemény, a gabonárak emelkedése váltotta fel. Nehány nap előtt ugyanis a gabonapiac a kínálat feltűnő csökkenését lehetett észlelni. A buza alacsony ára miatt elkéserelett gazdák a potom áron való eladás helyett inkább megtartották a gabonát és ezzel önkéntelenül az árak emelkedését érték el. A jövőbeni tendencia több napon keresztül tartott és tegnap a hetvenkilenc buza ára 280 leif volt. Ennek megfelelően a silányabb buza ára is emelkedett és a hetvennyolcas buza ára tegnap 275 lei, míg a hetvenhetes buza 260 lei volt. Az áremelkedés eloszlatta a gazdák pesszimizmusát és kihasználva az alkalmat nagymennyiségű búzát dobtak a piacra. Ez a körülmény ugyan káros hatással van a további ár-

emelkedésre, mert a fokozódó kínálat esetén ismét a buza árának csökkenésével számíthatnak. Egyelőre azonban az ekszport folyik és minthogy újabb huszonötezer vaggon van lekötve kiszállításra, az árak megszilárdulása várható. Az árak emelkedése nemesak a Bánágban, hanem az egész országban jelentkezett, mert Brailában az első osztályu buza szintén 280, másodosztályu buza 265 lei volt. A brailai terményárak a következők: rozs 200, elsőosztályu tengeri 190, másodosztályu tengeri 175, bab 250—280, kerek szemű bab 320—340 és köles 135 lei. A terményárak magánárfolyama a Bánágban a következőképpen alakul ki: tengeri 220 lei, árpa 240 lei, burgonya 170 lei, bab 450 lei, kóheremag 2400—2200 és lucernamag 1900—2000 lei százkilónként.

A mezőgazdasági hitelek rendezése. A kormány egyik legfontosabb feladatának látja a mezőgazdasági hitelek rendezésének kérdését. Ezen problémára megoldására kiküldött bizottság előtt több javaslat fekszik. Ezek között az egyik a parasztagdák adósságainak fizetésére hosszabb moratóriumot kíván adni. Egy-két napon belül eldől, hogy a kormány melyik megoldás mellett foglal állást.

Nádaiak dűmpingolaja svindli. Beszámoltunk arról a tulhajtott reklámtükről, amellyel az egyik temesvári autótulajdonos szójvetesillaggal ellátott kamionjában orosz dűmpingolajnak tündött belföldi gépolajat adott el a hiszékeny autótulajdonosoknak. Mint kiderült, az al-órosz olajat a Nádai Testvérek cég hozta forgalomba, a csillagos, orosz felirással díszelő

kamionnak pedig Temesvárott készültek Mecher bádogos, Helvét-utcai műhelyében. Végeredményben tehát kiderült, hogy az olaj-dűmping mindenkinél jó üzlet volt, csak az oroszoknak és az autótulajdonosoknak nem.

A magyarországi adóemelések. Budapestről jelentik, hogy a harmincháromas bizottság kívánására a kormány visszavonta a jövedelmi adó száz százalékos felemeléséről szóló javaslatát. Ehelyett újabb javaslatot dolgoznak ki, amely mérsékeltebb adóemeléssel fog szólni. A bizottság tegnap hozzájárult a különböző állami illetékeknek huszonöt százalékkal való felemeléséhez. A kormány ebből évi kétésfél millió pengő bevételi többletet remél.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 205.50, Párisban 15.20. Mai árfolyamok a következők: angol font 816, dollár 168, hollandi forint 67.85, dinár 2.99, francia frank 6.60, olasz lira 8.81, cseh korona 4.9950, német márka 39.90, osztrák schilling 23.69, magyar pengő 29, zloty 19, svájci frank 32.85.

Sport

Két érdekes mérkőzés Nagyszentmiklóson. Nagyszentmiklóson a közönség lelkes érdeklődése mellett két futballmérkőzést bonyolítottak le, amelyek izgalmas küzdelmeket és szép eredményeket hoztak. A Nagyszentmiklósi Sportegylet, saját pályáján a Lovrini Sportegyesület csapatát látta vendégül és érdekes küzdelem után 3:0 (1:0) arányban verte a vendégcsapatot. A győztes együttesből szép játékokat mutattak Balla István, Táborosi János és Eidl János, akik a gólokat is rúgták. Az Eintracht pályán az Eintracht mérkőzött a Nagyszentmiklósi Sportegylet csapattal. A küzdelem a vendégek győzelmével végződött, akik változatos küzdelem után 3:1 (2:0) arányban verték az Eintracht együttesét. A nagyszentmiklósi három gólját Witte rúgta, míg az Eintracht gólya öngólból esett.

Nyílttér

Az e rovaiban közöltekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.)

NYILATKOZAT

A Temesvárott Franyó Zoltán lap-szerkesztő kiadásában megjelenő „6 Óra: Újság” szeptember 17-ki és 19-ki lapszámában minden alap nélkül azt állítja rólam, hogy vészes és döglött állapot huszával kereskedtem. Bárha ezen vádak csak a rosszakarat és a fantázia szüleményei, mégis a nagy nyilvánosság előtt tiltakoznom kell ezen könnyelmű vádak ellen, azokat vissza kell utasítanom, mert a valósnak meg nem felelnek és kérem kell a nagyközönséget, hogy addig is, amíg a mai napon ügyvédem, Skutecky Miksa dr. által Franyó Zoltán ellen beadott, sajtó utján elkövetett rágalmozás és hitelrontás miatti feljelentésem, melyben a teljes bizonyítás le lesz folytatva, befejezést nyer, ítéletét ne alkossa meg és ne üljön fel az ilyen szenzációt hajhászó cikkeknek.

Temesvár, 1931. szeptember 18-án.
Gertheisz, hentesmester.

Apróhirdetések

Házasság

Gazdálkodó

család esinosnak mondott huszon-négy éves árvája vagyok. (Keresztény.) Szeretnék hamarosan férjhez menni. Ha jövendőbelim gazdálkodni óhajt, benősülhet birtokomban, de készpénzzé is tehetjük, vagy bérbeadhathatjuk. Komolytalanok ne irjanak. Levelet „Első kísérlet” jelígyével kiadóhivatal továbbít. (2415)

Alkalmazás

Házvezetőnő

falusi gazdaságomba okt. 1-re keresek. Cimeket és ajánlatokat a lap kiadóhivatalába kérek „Magányos férfi” jelígyére. (1642)

Nevelőnő

keresek 10 és 12 éves gimnáziumot magán uton tanuló kisleányaim mellé, aki gyermekeim magántanítását is vállalja. Német, francia nyelvet beszélők és zongorázni tudók előnyben. Azok jelentkezzenek csupán, kik a falusi életet szeretik. Cimeket s részletes ajánlatokat (eddigi működés, végzettség, kor stb.) a lap kiadóhivatalába „Magántanulók” jelígyére kérek. (1643)

Női szabó

felvétetik. Held szalon, Dauerbach-palota. (2408)

Utazó,

ki cikkünket magával vinné, magas jutalékkal kerestetik. Cim a kiadóban. (2422)

Allást keres

20 lejtől 80 leig

k évek csinos és modern ház; és kiemelő ruhát, kötényeket stb. Budapesti szabás! Modern varroda! Barabás, Temesvár, Józsefváros, (Str. Bratianu) Uri-u. 2. l. em. 2. (2252)

Bármily munkát

sürgősen vállal, családja nyomorúságára való tekintettel öt gyermekes, betegeskedő özvegynek egyetlen kereső, 18 éves fűszerkereskedő segéd fia. Megkereséseket szíveségből továbbít Grabler Árpád nyug. jegyző Mehala Str. Cloșca 20. (2308)

Németajku gyermekleány

komoly, megbízható, — uri családnál azonnalra állást keres, esetleg vidékre is megy. — Cim a kiadóban. (2311)

Bármiféle munkát

elvallal szerény díjazás mellett fiatal lakatos iparos. Szíves megkeresések Fehér Olga hirdetési iroda. Gyárvaros, Str. Saguna 3. Telefon 1900 (2331)

Adás-vétel

Veszek antik butort, szőnyeget, ékszer, műtárgyakat. Mindezeket eladom minimális nyereséggel. Occasio francia perzsákban. Siernberg. (1209)

Jól bevezetett kis

házi öde

kivándorlás miatt rögtön jutányosan eladó. Ugyanott Bernház 8 lakással 60 ezer lei évi jövedelemmel szabad kézből rögtön eladó. Józsefváros, Pacsirta-utca 41 szám (str. Gelu.) (2406)

A KUBIKOS

Írta: Bodrogyó Zoltán

— Aszondom, hogy nem, — vágott közbe a kubikos, — mert nem férfimunka az. A Mári inkább elpucolválna azokat az észéjgokat...

— Jöjjön ide, barátom! — szölt közbe a professzor. — Látja ezt a nagy kertet itt alattunk? Ha kedve tartja, menjen le, fogjon gereblyét s gereblyézzé az utakon a homokot... sétáljon, nézelődjön... foglalkozzon!

— Hát, ha akarja tudni a tekintetes doktor ur, — válaszolt Paragi András, — én bizony nem gereblyézni, hanem kubikolni szoktam a homokot. Erisszenek engem haza a magam dolgára.

— Képtelenségeket beszél, ember! — szölt felháborodva a professzor. — Ilyen fejjel emelni! Kész halál! Megőrült? Magának élni kell, azért mentettem meg. Egyetlen ember a világon, akinek platinából van a koponyája. Egy képzeletben megalkotott műtét igazolója lett maga... Érti, Paragi? Maga kincsét jelent.

— Nem bánom én azt, tekintetes doktor ur! — válaszolt bosszantó nyugalommal Paragi. — Nem tágul itt az én tudóm. Csak a talicska szarva tudja azt szétnyitni.

Paragi Andrásnak ettől kezdve nehezen lehetett a szavát venni. Pedig a gazdája mindent elkövetett, hogy kedvében járjon. Vitte szórakozni, ehalmozta minden figyelmességével, de mindez semmit sem használt. Andrásnak csak a kubikostalicska kellett.

Egy alkalommal az állatkertben jártak, amikor a sok nézelődés után megszólalt András:

— Csak én hiányzom még innen, tekintetes uram. Ha ezek az állatok mind tehenek, még lovak lettek volna, most nyugodtan legelhetnének, de elefántot, meg majmot ki látott legeltetni!... Ritka állatok... ezért lettek rabok. Én is ritka emberré váltam... rabságba is jutottam... Platinakoponyás embereket nem láthatni az utcán!...

— Ugyan mit elégedetlenkedik, — válaszolt kissé ingerülten a professzor. — Senki sem vette el a maga szabadságát. Inkább visszaadtam az életnek. Ha engem elhagy, elveszi a szabadságát is, meg az életét is. Miért lázadozik?

— Nem tudom én azt kimondani, kérem, mert valahol itt a mellemben van. Nem jön az a nyelvre. Csak annyit tudok, hogy nem a kezemre, hanem a fejemre rakták a bilincset.

— Nézze, barátom, — szölt gyöngéden a doktor, — maga el sem tudja képzelni, micsoda értéket képvisel a tudományban. A világ szeme figyel: meddig fog élni? Magával akarom bebizonyítani az orvosi tudománynak, hogy a test pótolható, reparálható, mint a ház teteje, ha a szél lekap belőle egy nyaláb zsindelet. Csak hozzá kell nyulni. Merészség kell és minden sikerül. Látja, koponyát is lehet csinálni. Talán egyetlen, amit a háboru javára lehet írni, hogy anyagot adott nekünk, orvosoknak. Nem kell spórolnunk. Vághatunk, varrhatunk bátran, s mi ki akarjuk

használni ezt az alkalmat, hogy hasznát lássák a fiaink... az emberiség. Kedves fiam, — folytatta szinte már könnyörögve a professzor, — én egy operációs tételt állítottam fel. Ezt magán kell beigazolnom!

— De meddig tart ez? — vágott közbe Paragi András.

— Meddig tart! Még most sem érti, hogy mi, Szekeres József és Paragi András, össze vagyunk már nőve. Elválaszthatatlanok vagyunk, mint a Göncöl-szekér négy kereke a rudjától.

— Nekem erre nincs szükségem, — szölt közbe dacosan Paragi.

— De szüksége van a tudománynak a maga életére, — válaszolt most már ingerülten a professzor. Ha tölem elmegy, maga elveszti az életét s a tudomány elveszti Paragi András, aki nem kubikos többé, hanem egy „eset”, akin Szekeres professzor bizonyítani igyekszik a tételét.

A professzornak, mikor látta, hogy emberét meggyőzni képtelen, kegyetlen ötlete támadt:

— Különbös is, tudja maga azt, Paragi, hogy miből van a koponyája?

— Aszongyák, hogy platinából, — válaszolt Paragi András.

— Ugy van. Platinából De azt biztosan nem tudja, hogy a maga platinakoponyája többet ér, mint az egész kórház. Tapints meg! Mekkora darab! Drágább az, mint az arany. Ekkora platinát érdemes ellopni... Legyen okos! Ember! Értse meg: ekkora darab platinával még a sírban sem volna nyugodtatma. Kiásná! Meglopnák!...

Paragi András megtörve támológott ki a professzor szójából.

Tíz esztendeje törülgette már Paragi András a műszereket s gereblyézte a kórház homokos utjait. Meg is öregedett belé. Szép, ökörnyalás ősz volt már. András ott sétált a Duna-parton. Azon gondolkodott, hogyha ez a nagy víz egyszer lerázkodná magáról a kőpartokat, homok volna-e alattuk? Mélyen betekintett a Duna medrébe, halsszagot érzett s úgy húzta a viz, mint a követ a mélység.

Egyszer csak látja ám András, hogy a víz közepén nagy teherrel erőlködik felfelé egy gőzös. Homokkal rakott uszályt húzott. A vaskötelek majd elszakadtak a nagy vontatásba. A kubikosok már gyülekeztek a munkához s pár perc alatt nyikorogva gurultak a deszkapallón a talicskakerekek. Paragi András vére megpezsdült. Ellenállhatatlan vágy fogta el. Mindig közelebb ment egy lépéssel s már ott volt a deszkapalló mellett.

Ebben a pillanatban Sziijas Bálint kezéből kiesett a talicska fogója s az öreg kubikos fáradtan rogyott le terhe mellé.

— Nem birom már, öcsém, — szölt Andrásához.

Paragi András pedig elfelejtett ebben a pillanatban mindent. A kubikosbecsület szerint segíteni kell a másikon.

— No majd én kitolom! — szölt.

diadalmasan.

Paragi András ittas volt a vészagtól s kábult a homokszemtitkos esillogásától. Ugy mint esztendeje: vállára vetette a kulcosistrángot, akkurátosan a talicska szarvára akasztotta a két végs most neki. Csak ilyenkor kért meghuzni az inakat, meg a nyakok kidagasztani az ereket. Aztán gurul az már magától is.

Paragi András karjain megfeszültek az izmok. Nagyot emelt, felegyenesedett s ebben a pillanatban elborult vele a világ. Csak ennyit mondott:

— J-a-j!...

Egy minutáig egyenesen áll még, aztán megtántorodott s egész hosszával rázuhant a homoktól puhas talicskára. A platina-koponyalól pedig habosan bugyborékolta a forró vér, beléfolyt a talicskába s a hüvös homok habzsolva szivta magába.

Paragi András megszabadult tizesztendő rabságból.

(Vége.)

Eladó

100 drb. 4 méteres hajópadlógerendák, stáflik, deszkák, jutányos áron. Értekezni: Csillag-u. 9-a. (2411)

Veszek

jobb márkájú írőpépeket. Ajánlatokat „látható írású” jelígye alatt a kiadóhivatalba kérek. (1921)

Öt-tíz holdnyi

tehenészetre és baromfinevelésre alkalmas termőföldet Temesvártól közvetlen közelében megvételre keresek. Ajánlatokat fekvés és holddankénti ár megjelölésével „facséti” jelígyére kiadóhivatalba kérek. (2421)

Építkezőknek!

Használt téglá, cserép s egyéb épületanyagok olcsón eladók. Aiföld dr. Belv., Lenau-tér 1. (Eisenstädter ház.) (2418)

Ésőköpeny

600 és 900 lei, a cikk kiárusítása végett. Ugyanott tanone felvétetik Groszmann Sándor rt. II. Piața Traian. (2353)

Lakás

Kertes lakás

ajjonnan festett és mázolt 2 szobás udvari lakás, III. Fer. Rezső-utca 19 szám. Október 15-re kiadó. (2420)

3 szobás

modern lakás terrasszal, villában október 1-re kiadó. III. ker. Alkotmány-utca 34., villamos megálló a 6-os vonalon. Érdeklődni ugyanott, Haasz-családnál. (2417)

3 szobás lakást

keresek nov. 1-ére, lehetőleg az Erzsébetvárosban. Cimeket „Modern lakás” jelígyére a kiadóba kérek. (1644)

Különféle

Az ország minden területén bevezetett hetilap kisebb tőkével társat keres. Ajánlatokat „Úzletember” jelígyére a kiadóba kérek. (2339)